

३. श्री ताना सर्मा

[संवत् २०२७ साल आश्विन १७ गतेका दिन आयोजित समारोहमा 'बेलाइतिर बरालिंदा' भन्ने ग्रन्थको लागि प्रदान गरिएको संवत् २०२६ सालको 'मदन पुरस्कार' त्यसका रचयिता श्री ताना सर्माले ग्रहण गरेपछि व्यक्त गर्नुभएको उद्गार। यो उद्गार नेपाली त्रैमासिक ४४ बाट उद्धृत गरिएको हो।]

सम्माननीया रानीसाहेब तथा साहित्यिक बन्धुहरू,
धन्य छ नेपाल जसले सम्माननीया रानी श्री जगदम्बाकुमारी देवीको विशाल हृदय पाएको छ, धन्य छ नेपाली साहित्य, जसले मदन पुरस्कार गुठीको निस्वार्थ सेवा पाएको छ, र धन्य छन् नेपाली लेखकहरू, जसले मदन पुरस्कारको लोभलाग्दो लक्ष्य पाएका छन्। सौभाग्यशाली ठान्छु म आफूलाई, जसले आफ्नो साहित्यिक परिश्रमको सर्वोच्च राष्ट्रिय सम्मान पाएको छु आज र मदन पुरस्कारबाट विभूषित लेखकहरूको पातीमा आफूलाई सगर्व उभ्याउन पाएको छु आज। पाउन्ड र डलरहरू रित्याएर रित्तो गोजी फर्केको ट्रान्जिस्टर र क्यामेरा नकिनेर बेलाइतिर बरालिएरै फर्केको अनि बाइ छोर्रा तेइ नातिका कोसेलीको निस्तो भारी बोकेर फर्केको थिएँ म र टाट उल्टेर फर्केको थिएँ म तर आफूलाई आविष्कार गर्न पाएको छु मैले आज, साहित्यिक सम्पन्नतातर्फको प्रेरणा पाएको छु मैले आज म टाट उल्टेर त कहाँ फर्केको रहेछु र भन्ने ज्ञान पाएको छु मैले आज र मदन पुरस्कारको पो बोकेर फर्केर रहेछु भन्ने चेतना पाएको छु मैले आज।

पैसाको हेराइले हिजो मदन पुरस्कारले लेखकको घर धेगे नर्कटसम्मको सङ्ग्रा पाएको थियो र यो भालू बाँसको बलियो थाम हुन पाएको छ आज, तर छातीमा हात राखेर भन्छु म, हेराइले त यो प्रोत्साहनको सुन्दर घरै भएको छ आज, स्वीकृति र सम्मानको सुनौलो सोपान नै भएको छ आज।

नेपाली भ्रमण साहित्यले 'मदन पुरस्कार' सर्वप्रथम पाएको यो दिन, अढाई गुना बढेको पुरस्कारको रकम सर्वप्रथम प्रदान भएको यो दिन अनि नेपाली आलोचनाको क्षेत्रमा विवादको भुइँचालो ल्याउने व्यक्तित्वलाई उसकै ह्याकुमोलाई पक्षपातरहित स्नेहको भुइँचालोले हल्लाएको यो दिन हाम्रो राष्ट्रिय साहित्यको

सम्मानको आदर्श र त्यसका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने व्यक्तिहरूको गर्वको उदाहरण बनेको छ ।

विदेशको भ्रमणमा भुल्भुली उम्लेको भावनाहरूलाई स्वच्छन्द लिपिबद्ध गर्दा समेत मभित्र नेपालको मानचित्र लमत्तन पल्टिरहेको हुन्थ्यो र म वेल्सका डाँडाहरूमा ढकमक्क फुलेको गुराँसहरूमा पनि नेपालै देख्थेँ, स्कटल्यान्डका हिममय चुचुराहरूमा पनि हिमालै देख्थेँ र डब्लिनका राष्ट्रिय चाडमा पनि टुँडिखेलैका आफना बन्धुहरू लाम लागेर हिँडेको देख्थेँ, तिनका बन्दुकहरू र तोपहरू नेपाली ध्वजापताका हुन्थे, तिनका बरिपरिका बाजाहरू सनाई र कर्नाल हुन्थे अनि जब तिनका राष्ट्रिय गीतहरूले ओकोनेल सडकको आकाश थर्काउँथे म नेपालको राष्ट्रिय गीत सुनेका चेतमा आँखाभरि आँसु पारेर पूर्वतर्फ हेर्थेँ । यहाँहरूले गएर स्ट्र्याटफोर्ड अपन-एभनका विलियम शेक्सपियरलाई सोधे हुन्छ, मैले त्यहाँ भानुभक्त र मोतीरामलाई पाएको छु, देवकोटा र लेखनाथलाई पाएको छु । प्यारिसको आइफल धरहरामा चढेर भीमसेन थापालाई पाएको छु । जीनिभामा घुम्दै थिएँ म, तर महाराजगन्जको सडकमा मेरा खुट्टा थिए । जीनिभा दहमा हेर्दै थिएँ म, तर मेरा आँखाले त्यहाँ काठमाडौँको उज्यालो आकाश प्रतिविम्बित भएको देखेँ । यहाँ आएर पो थाहा पाएँ मैले त म आफूभित्र सिङ्गो नेपाल बोकेर गएको रहेछु, हिमालको छाती बोकेर गएको रहेछु, अनि त्यसैले फर्कदा मदन पुरस्कारको राष्ट्रिय सम्मानले मलाई सिँगारेको रहेछ ।

भ्रमणलाई साहित्यिकता दिएबापत पाएको अमूल्य धन राशिलाई मैले भ्रमणमै खर्च गर्ने ह्याउ कसेको छु तर यो जुन सम्मान मैले पाएँ त्यसलाई चाहिँ म कहिल्यै छाड्न चाहन्न र सक्तिनँ पनि । यो यस्तो पगरी हो, जसले मान्छेलाई जीवनभरि कर्तव्यतिर प्रेरित गरिरहन्छ र मृत्युपछि पनि बारम्बार सम्झाइरहन्छ ।

धन्य छ नेपाल, जहाँ सम्माननीया रानी जगदम्बाकुमारी देवीको अद्वितीय दानप्रियताले साहित्यकारहरू आत्मविस्मृत हुन पाएका छन् ।

